Maros megye legolvasottabb napilapja!

NÉPÚJSÁG

2021. augusztus 21., szombat
LXXIII. évfolyam
191. (20867. sz.)
Ára: 3 lej
(előfizetőknek 1,43 lej)

KÖZÉLETI NAPILAP

Két és fél kilométeres körgyűrűt terveznek a Kornisa negyedben

Kerékpársáv és sétányok

Fotó: Nagy Tibor

A marosvásárhelyi önkormányzat augusztus elején hirdetett versenytárgyalást egy 2,2 millió eurós (közel 10,8 millió lejes) projekt kivitelezésére, melynek tárgya egy bicikliút-hálózat és sétányok kiépítése a klinikák övezetében – közölte lapunkkal Marius Libeg**, a Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal sajtófelelőse.**

Mezey Sarolta

(Folytatás a 2. oldalon)

Ne feledje
IDEJÉBEN
megújítani előfizetését!
Ha előfizet,
BIZTOSAN
kézhez kapja
FÉLÁRON!
Telefon:
0742-828-647

1500.

Álljunk meg egy percre, kettőre, ez a szép szám ennyit megérdemel. Születése óta ennyiszer jelent meg lapunk hétvégi irodalmi-művészeti melléklete, a Múzsa. Jelentősége, érdemei, hiányosságai felmérésére nem a szerkesztő hivatott. Bármennyire is igyekezne tárgyilagosan értékelni, szubjektivitását nem tudná tagadni. Tény, hogy a másfél ezernyi megjelenés 6000 olyan újságoldalt jelentett a Népújságban, amelyeket kimondottan az irodalomnak, a művészeteknek, az alkotás és a művészeti élet legfontosabb, legigényesebb eseményeinek, megnyilatkozásainak szenteltünk.

3.

Inspiráló környezet Gernyeszegen

Az alkotótábort létrehozó és működtető Pokorny Attiláék a művészek mellé minden évben meghívnak egy rangos, többnyire magyarországi elméleti szakembert, művészettörténészt is. Ő szokta megnyitni a táborozást záró kiállítást, értékelni a kiállított munkákat. Az idei műkritikus vendég Wehner Tibor volt.

5.

AUGUSZTUS

21., szombat
A Nap kel
6 óra 28 perckor,
lenyugszik
20 óra 23 perckor.
Az év 233. napja,
hátravan 132 nap.

Isten éltesse!

Ma **SÁMUEL**,
holnap **MENYHÉRT** és **MIRJAM** napja.
MENYHÉRT: héber eredetű, a Melchiorból, jelentése: királyi fény.
MIRJAM: a Mária eredeti, héber formája, jelentése ismeretlen.

IDŐJÁRÁS

Napos idő
Hőmérséklet:
max. 25 °C
min. 10 °C

VALUTAÁRFOLYAM
BNR – 2021. augusztus 20.

1 EUR	4,9338
1 USD	4,2258
100 HUF	1,4084
1 g ARANY	242,0234

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!

Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népújság szerkesztőségében: Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám, 2. emelet, 57-es iroda. Borbély Ernő, naponta 8-14 óra között, szombat – vasárnap zárva.
Tel. 0742-828-647

Kerékpársáv és sétányok

(Folytatás az 1. oldalról)

A tervező által összeállított dokumentáció szerint a beruházás nem csak kerékpársávok, járdák kialakítását célozza, hanem szabadidős tevékenységekre, kikapcsolódásra alkalmas zöldövezetek létrehozását is tartalmazza. Tulajdonképpen egy 2,5 kilométeres körgyűrűt építenek ki, amely gyalogos- és kerékpársávot is magába foglal, amely a fenntartható alternatív városi közlekedést hivatott szolgálni.

A kivitelezésre a pályázatot a SICAP közbeszerzési platformján hirdették meg, a cégek ajánlatait szeptember 6-áig fogadják. Az odaítélést követő szerződés aláírásától számítva húsz hónap áll a kivitelező rendelkezésére.

A FIP Consulting Kft. által végzett megvalósíthatósági tanulmány szerint a projekt a marosvásárhelyi Kornisa negyedben valósul meg, melyet a Gheorghe Marinescu, az 1989. December 22. út, a Kornisa sétány, a Székely Vértanúk utca, a Constantin Romanu Vivu és a Făget utca zár közre. A gyalogos- és kerékpársáv a Manpel bölcsődétől indul, és a Constantin Romanu Vivu utcát a Kornisa sétánnyal a Victor Babeş utca kereszteződésénél köti össze, majd a Gheorghe Marinescu utcai Emil Palade Orvosi, Gyógyszerészeti, Tudomány- és Technológiai Egyetemet, az egészségügyi líceum parkolóját, a Hősök emlékművét érinti, és a Făget utcai tömbházak mögött haladva visszaér a Constantin Romanu Vivu utcába a D2-D20 tömbházak környékén.

A kerékpársáv térbeli elhelyezését nézve és elemezve, a körgyűrű nem egy-egy városrészt vagy negyedet köt össze, amire nagyon nagy szükség lenne az óriási gépkocsiforgalom csökkentése és a hoszszú távon fenntartható közlekedés szempontjából. A kerékpárosok és a gyalogosok tulajdonképpen egy negyeden belül bringázhatnak és sétálhatnak, ami nem könnyít a városi közlekedésen.

Tekintettel arra, hogy Marosvásárhelyen még gyermekcipőben sem jár a kerékpársávok kiépítése, s tragikomikusnak nevezhető, ahogyan az előző városvezetés a Pandúrok útjára festett zöld csíkot kerékpársávnak nevezte, Marius Libegnek, a polgármesteri hivatal sajtófelelősének szegeztük a kérdést: biztosra vehető, hogy valóban a marosvásárhelyieket szolgáló projektről van szó, vagy megint csak zöld csíkokkal szúrják ki a kerékpárosok szemét? A szóvivő elmondta: nem így lesz, hiszen ez egy komoly, 2,2 millió eurós projekt!

Országos viszonylatban egyedülálló kezdeményezés

Szociális gyógyszertár Marosszentgyörgyön

Különleges kezdeményezés látott nemrég napvilágot Marosszentgyörgyön, szociális gyógyszertárként emlegetett vállalkozás indult, amelynek lényege, hogy a nyereség legalább kilencven százalékát jótékony célokra fordítják, többek között a marosvásárhelyi állami idősotthonnak ingyenesen biztosítják az ellátottaknak szükséges orvosságokat. Mindemellett időseknek, mozgáskorlátozottaknak ingyenesen szállítanak ki gyógyszereket, rövidesen pedig koronavírus-tesztelési központot is létesítenek, illetve azt tervezik, hogy átveszik a lakosságtól a lejárt szavatosságú orvosságokat.

Menyhárt Borbála

– Szükség van rád, hogy jót tegyünk! – ez a jelmondat, aminek alapján megszületett a szociális gyógyszertár ötlete, hiszen bárki, aki ebben a marosszentgyörgyi patikában vásárol, illetve ott váltja ki a gyógyszereit, hozzájárul ahhoz, hogy szociális eseteket karoljanak fel, segítsenek valakiken. A gyógyszertár rendelkezik a Munkaügyi és Szociális Védelmi Minisztérium által kibocsátott tanusítvánnyal, amelynek értelmében szociális vállalkozásként üzemel, és a nyereségnek legalább 90 százalékát szociális célokra fordítják.

Marius Dumitrescu, a vállalkozás adminisztrátora kifejtette: piaci árakkal dolgoznak, a gyógyszerkészítmények nem olcsóbbak, de nem is kerülnek többe, mint bármely patikában. A szociális gyógyszertár nem részesül állami támogatásban, sem európai uniós alapokban, ezért a vásárlók hozzájárulása szükséges ahhoz, hogy szociális célokat tudjanak felkarolni. A patikában az ország bármely megyéjében felírt ártámogatott, illetve ingyenes recept kiváltható, ugyanakkor a saját, a minisztérium által engedélyezett laboratóriumukban is elő tudnak állítani különféle készítményeket.

– Számunkra a nyereség nem feltétlenül pénzt jelent, hanem azt, hogy segíthetünk a nehéz helyzetben lévőknek. A szociális gyógyszertár az első patika Romániában, amely a szociális gazdaság elvei alapján üzemel. Első lépésben a szociális gyógyszertár a marosvásárhelyi állami idősotthont támogatja, egy partnerség értelmében ingyenesen biztosítjuk azokat az orvosságokat, amelyekre a bentlakóknak szükségük van, és ez jelentős megtakarítást eredményez az idősotthon számára – számolt be Marius Dumitrescu. Mint mondta, augusztustól a szociális gyógyszertárnak, önkéntesek segítségével, módjában áll ingyenesen házhoz szállítani orvosságokat az idős, valamint mozgásukban korlátozott pácienseknek, akik Marosszentgyörgyön, Marosvásárhelyen vagy a szomszédos településeken élnek, és nem tudnak eljutni a helyszínre, hogy kiváltsák a gyógyszereiket.

A további tervekről szólva az adminisztrátor kifejtette: az általa vezetett szociális gyógyszertár egyik fő célkitűzése minél szélesebb körűvé tenni a patikai szolgáltatásokat. Ennek értelmében szeptember elejétől egy engedélyezett központot nyitnak meg, ahol a koronavírus-fertőzést kiszűrő antigéntesztelés zajlik majd. Jelenleg folyamatban van egy, a patikától különálló helyiség kialakítása, ahol kizárólag a koronavírus-tesztelésre érkezőket fogadják majd. A személyzet, amely ott teljesít majd szolgálatot, a közegészségügyi igazgatóság által szervezett szakképzésen vett részt, és a központban a járványügyi előírások szigorú betartása mellett végzi majd el a tesztelést. A kis jövedelmű nyugdíjasok ingyenesen vehetik majd igénybe a központ szolgáltatásait, de bárkit fogadnak, aki szeretné elvégeztetni a Covid-antigéntesztet. Ehhez a 0265-311-511-es számon vagy online, a www.farmaciasociala.ro honlapon kell majd időpontot kérni. A pácienseknek bizonylatot állítanak ki a teszt eredményéről, amit az Egészségügyi Minisztérium, illetve az összes hatóság elismer.

Az elkövetkező időszakra is számos tervük van, a többi között átvennék a lakosságtól a lejárt szavatosságú gyógyszereket. Ugyanakkor egy nemkormányzati szervezettel közösen szeretnének elindítani egy kezdeményezést, amelynek keretében lehetőséget biztosítanának az embereknek, hogy a fel nem használt, még érvényes szavatosságú gyógyszereket adományozzák azoknak, akiknek szükségük van rá.

NÉPÚJSÁG
ÖNÁLLÓ MAROS MEGYEI NAPILAP
Kiadja az IMPRESS KFT.
FŐSZERKESZTŐ: Karácsonyi Zsigmond
LAPSZERKESZTŐK: Antalfi Imola, Benedek István

MUNKATÁRSAK: Antalfi Imola, Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhárt Borbála, Mezey Sarolta, Mózes Edith, Kaáli Nagy Botond, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálosy Piroska, Vajda György. **KORREKTÚRA:** Horváth Éva, Kiss Éva.
TÖRDELÉS: Makkai Katalin, Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi.
FŐKÖNYVELŐ: Nagy Melinda. **REKLÁMMENEDZSER:** Borbély Ernő – **e-mail:** reklam@e-nepujsag.ro, tel. 0742-828-647.
REKLÁM-LAPTERJESZTÉS: Madaras Éva Adrienn, tel/fax: 00-40-(0)265-268-854. **APRÓHIRDETÉS:** Petres Emília.
SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. **Internet:** www.e-nepujsag.ro **E-mail:** nepujsag@e-nepujsag.ro
Telefon: titkárság: 0265/266-780 és tel/fax: 0265/266-270, közönségszolgálat: 0365/410-440, 0265/266-780. **Nyomda:** Palatino.
A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.
Előfizetés a postahivatalokban, postásoknál és a szerkesztőségben, tel.: 0742-828-647.
Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 9-15 óra, péntek: 9-14 óra között, szombat vasárnap: zárva.

6423578000069
ISSN 1220–3475 (print);
ISSN 1584–3238 (online)

1500. Múzsa

SZERKESZTETTE: NAGY MIKLÓS KUND
2021. augusztus 21.

1500.

Nagy Miklós Kund

Álljunk meg egy percre, kettőre, ez a szép szám ennyit megérdemel. Születése óta ennyiszer jelent meg lapunk hétvégi irodalmi-művészeti melléklete, a Múzsa. Jelentősége, érdemei, hiányosságai felmérésére nem a szerkesztő hivatott. Bármennyire is igyekezne tárgyilagosan értékelni, szubjektivitását nem tudná tagadni. Tény, hogy a másfél ezernyi megjelenés 6000 olyan újságoldalt jelentett a Népújságban, amelyeket kimondottan az irodalomnak, a művészeteknek, az alkotás és a művészeti élet legfontosabb, legigényesebb eseményeinek, megnyilatkozásainak szenteltünk. Hol sikeresen, kellő szinten és szigorral, hol kevésbé. Ez részben a város, a megye, az ország, a Kárpát-medence kulturális eseményeinek kínálatától függött, másrészt attól, mennyire sikerült mozgósítanunk a potenciális szerzőket arra, hogy mellékletünkben közöljenek. Voltak időszakok, amikor mifelénk is sok tükröznivalót kínált a szellemi pezsgés, számos rendezvénynek örülhetett a régió magyarsága. Ezekből mi is gazdagon profitáltunk. És abból is, hogy sok kiváló tollforgató, író, költő, képzőművész, fotós vált munkatársunkká. Az ügyszeretet, a barátság vezérelte őket, a lap anyagi lehetőségei ugyanis sohasem voltak olyanok, hogy ilyen szempontból versenyezhetett volna a tisztes honoráriumot biztosító sajtótermékekkel. Köszönjük támogatásukat, néhányuk mai számunkban is szerepel. És azoknak is jár a köszönet, akik pályázatok kiírásával, kedvező elbírálásával segítettek. De mindenekelőtt az olvasóknak vagyunk hálásak, akik megkedvelték, visszajelzéseikkel éltették a Múzsát. Nem vált eseményeket is szervező fórummá a melléklet, mint ahogyan induláskor a bővülés, felfuttatás ügyét felkaroló Makkai János főszerkesztővel elképzeltük. Az újságírás, szerkesztés napi taposómalma letörte a kezdeti szárnyalást. De Bölöni Domokossal és a későbbi fiatal szerkesztőtársszal, Kaáli Nagy Botonddal igyekeztünk fenntartani az érdeklődést a Múzsa iránt. Ahogy lehetett a fogyatkozó ösztönzések, a szerény lehetőségek s a társadalmi rangját mindinkább elvesztő minőségi kultúra szoruló satujában. Sok reményünk az évek során szertefoszlott, de jó tudni, hogy mellékletünk a maga megszakítatlan folytonosságával, makacs kitartásával fehér holló a régióban nyomtatott formában még megjelenő napilapok prérijén. Ha most kezdenénk, valószínűleg már nem mernénk belevágni, de a Népújság mindenkori vezetősége mindvégig szívügyének tekintette a melléklet működtetését, és ma sincs másképpen. Csak épp azokat az illúziókat veszítettük el, amelyek az elején lelkesítettek. Persze, ha több mint harminc évvel fiatalabb lennék, mint akkor, az 1991-es tavaszi mellékletavatáskor, talán most is másképp tekintenék a Múzsára. Az azonban feltétlen elégtételem, hogy ha a szerkesztői, szerzői minőségem valahol szóba kerül, valamiképpen felmerül a Múzsa neve is. A számozás pedig egy darabig még biztos folytatódik. Az 1501. szám már feltűnt a láthatáron.

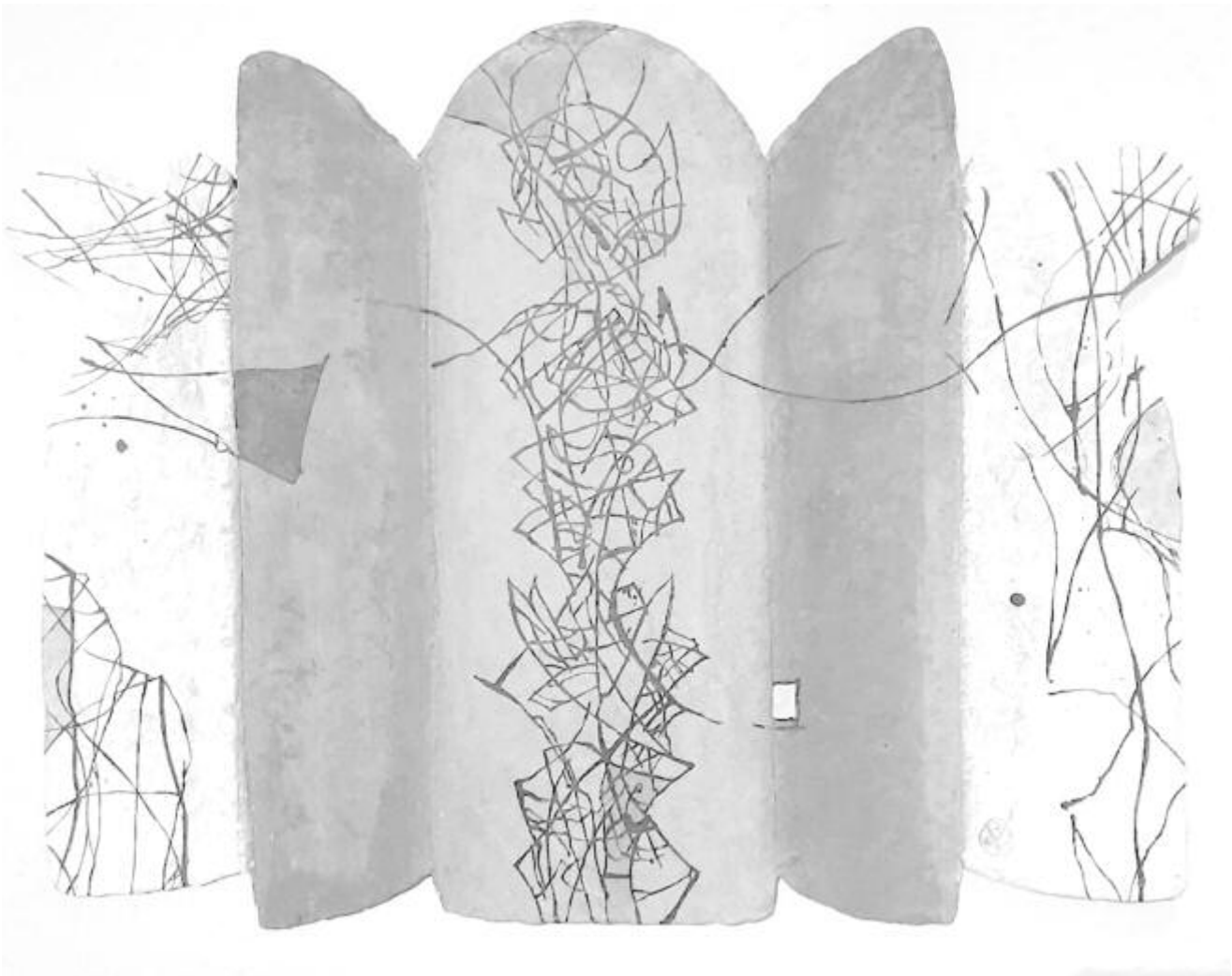

Mellékletünk múzsás fejlécének megtervezője, Vincze László képe, a Pogány oltár a Barabás Miklós Céh csíkszeredai országos kiállításán

Bölöni Domokos

Két deszkát a feljáráshoz

(A Múzsa és én, de inkább fordítva)

Aranypálca című összeállításomban emlegetem girbegurba ösvényeim az irodalom járatlan pusztáin. A kötet elejére illesztett írás (*Kacagóbáltól a Súrlott Grádicsig – Néhány mondat a könyvről*) mutatja, milyen mécsevedett kisberbécsként (két tájszó) igyekeztem barátkozni szerkesztői „státusban” az anyanyelvemmel, amelyet viszonylag dallamosan beszéltek még akkor, 1946-ban, de a romlás szele már ott süvített a szívünk fölött.

Átveszek néhány mondatot a jelzett eszmélkedésből: „Boldogult tanár koromban (míg lehetett, s hagyták) évente tartottunk ’kacagóbált’ Korondon.

Kétévenként író-olvasó találkozókat szervezett a község a Hargita megyében született, ott élő, vagy érzelmileg ama tájakhoz húzó tollforgatók részvételével (a szomszédos Parajddal közösen – a hetvenes évektől a nyolcvanas évek elejéig), és ehhez valamiféle ráadásnak találtuk ki később az „áprilisi humorfesztivált”.

Visszatérő vendégnek számított Bajor Andor, Fodor Sándor, Zágoni Attila, Fülöp Miklós, és érkeztek olyan szerzők is (legalább tizenöt-húsz nevet kellene felsorolnom), akik elsősorban nem humorukról voltak ismertek, de szívesen olvastak fel egy-egy vidám írást az érdeklődő közönség szórakoztatására. Amikor 1990-ben a marosvásárhelyi Népújság című napilaphoz kerültem, kedvem szerint ismét szívesen foglalkozhattam humorral, hiszen immár (még) nem akadályozták a szókimondást, és a fekete március után jól jött egy kis öröm is győzedelmes fájdalmainkra.

(Folytatás a 6. oldalon)

Mikro-makro… Orbán István tusrajza

Ezerötszáz

Kaáli Nagy Botond

Hogy sok-e vagy kevés, mindenki döntse el maga. A sajtóban olykor valami nagyot jelez. Példányszámban nem. Megjelent lapszámban talán. Megjelent mellékletben igen. Megjelent heti mellékletben mindenképp. Utoljára a Múzsa ezredik lapszámának megjelenését, majd a melléklet huszonötödik évfordulóját ünnepeltük. Előbbire 2011-ben, utóbbira 2016-ban került sor. Ezek szerint tíz év alatt nagyjából ötszáz Múzsa jelenik meg. Az első 1991 áprilisában került ki a nyomdából – idén harmincévesek vagyunk. Vagyunk, mondhatom most már én is, hiszen nemsokára a saját, tízéves Múzsa-szerkesztői múltamat ünnepelhetném. A melléklet húsz évvel idősebb ennél, és tíz évvel fiatalabb nálam. Heti négy oldal, nem sok, de nem is kevés, főleg, ha azt is hozzágondoljuk, hogy egyetlen hazai napilapban sincsen hasonló. Mert a napilap, ugye, az nem erről szól. Itt, Marosvásárhelyen mégis megszületett a Múzsa, amely hol ad ihletet, hol nem, hol annyi anyag érkezik, hogy alig tudjuk bepréselni a négy oldalba (ritkábban pedig folytatásban közöljük), hol pedig – főleg a nyári holtszezon idején – komoly mérlegelést okoz, hogy mit hozzunk le és mit hagyjunk ki. Mert a Múzsa elsősorban a magas kultúrát képviseli, azt igyekszik heti négy

(Folytatás a 6. oldalon)

Markó Béla

Aki teremtett

Ötvenes évek. Nyárvégi esték. Hosszú
járvány után akkor is. Összegyűltünk
a szomszéd ház előtt. Nem volt múlt.
Nem volt jövő sem. Csak örökös jelen.
Mint egy tangóharmonika. Finoman
erezett, hol szürkén, hol zölden csillogó
márványdoboz. Csontfehér billentyűk.
Éjfekete gombok. Kétfelől barna bőrszíj,
amivel vállra lehet akasztani. Apró csat
az oldalán. Be lehet csukni. Gyönyörű.
Benne van a zene. Benne van az idő
a kezdetektől. Ha kinyitják, hördül egyet,
mint a haldoklók. Pedig éppen feltámad
minden. Igaz, meghal a hiány. Az űr.
A hiány olyan, mint egy falusi este egykor.
Felhők. Por. Kialvó égbolt. Mert a semmi
folyton más lesz. Nincsen két egyforma
semmi. A nyomorék zenész. Izmos felsőtest,
satnya lábak, vonagló arc. És a tökéletes
tangóharmonika. Átáramlik a sóvárgó
ujjakba. A vérereс szemekbe. A gyűrt
koponyába. A körülötte állókba is mind.
Ó, mennyire vágyom az összecsukott időre.
Hogy egyszer még végigsimítsam. Érezzem,
ahogy megtelik a semmi. Remeg, akár egy
foglyul ejtett állat. Most már tudom, hogy
nincsen halál, csak gondosan letörülgetett,
aztán összecsukott tangóharmonika.
A várakozó idő. Az értelmetlen értelem.
Isten helyett egy nyomorék kamasz.

Nemes László: Harmonikás önarckép

Nagy Attila

Őszi Kert. Menedék

Mottó: *Hát itt van újra az őszi táj…*
(Anna Ahmatova: Negyedik elégia)

1.

Nincs szomorúbb az őszi kertnél
Mindannál amit ott neveltél
Öledbe hullatja fáradt szirmát

A rózsa – s mintha szomját innád
Ágaskodik a madármályva
S átnéz rajtad mintha fájna

…

Átnéz rajtad mintha fájna
Ágaskodik a madármályva
A rózsa, mintha szomját innád

Ölbe hullatja fáradt szirmát –
Mindannál amit ott neveltél
Nincs szomorúbb az őszi kertnél

2.

Színes madárhang kellene
Aki csak nekem énekel
Néhány nap csöndje kelleme
S ha tenger-illat érne el

Egyetlen tenyér bársonya
Melyhez nem tapad verejték
Asztalon eper áfonya
Szívedben egy kis menedék

2021. augusztus 13.

Névjegyek – Irodalmi önarcképek

A cím már jelzi, nem szokványos kötettel van dolgunk. A háromszáz oldalas, kétnyelvű kiadvány* a napokban látott napvilágot. Megjelenését a Romániai Írószövetség Marosvásárhelyi Fiókjának vezetősége kezdeményezte még a világjárvány kitörése előtt, alkalmat kínálva az alakulat tagjainak a nyilvános bemutatkozásra. A karantén, illetve a járványügyi megkötések lelassították a megjelentetés folyamatát, a Markó Béla és Eugeniu Nistor szerkesztette könyv csak most hagyhatta el a nyomdát. Rendhagyónak tekinthető, hiszen a Marosvásárhelyi Fiók felépítése is egyedülálló a Romániai Írószövetség keretében, külön román és magyar tagozata van. Jelenleg negyven tagot számlál az előbbi, negyvennégyet az utóbbi. Amint a szerkesztők közlik a kötet zárszavában, elsősorban Maros, Hargita, Kovászna és Beszterce-Naszód megye írói tartoznak ide, de máshonnan is iratkoztak ebbe az alakulatba román és magyar költők, írók, irodalomkritikusok, irodalomtörténészek, műfordítók. A Fiók sajátos kétnyelvűsége a rendezvényeiken is megnyilvánul, rendszeressé tett tanácskozások is szorgalmazzák ezt, ilyen a Román-magyar

irodalmi interferenciák című konferencia. Következetesen ösztönzik is a kölcsönös fordítást, díjazzák is a tolmácsolásban kitűnt román és magyar műfordítókat.

A könyv összeállítására a szerkesztők verset, próza- vagy esszérészletet kértek a kollégáktól, ebből adódik az önarckép jelleg. Az írásokat Demény Péter ültette át magyar nyelvre, illetve Kocsis Francisco románra. A közzétett szövegeket életrajzi adatok, rövid pályarajzok, a kiadott művek listája előzi meg. Az íróközösség nem mindenik tagja tett eleget a felkérésnek, ők hiányoznak a kötetből, és néhány új írószövetségi tag sem kerülhetett már be a kiadványba. Így is hasznos, információgazdag, reprezentatív és hiteles pillanatképet nyújt a két tagozat íróinak munkájáról, az önvallomásszerű szövegek pedig egyfajta sajátos, tetszetős grafikai köntösben jelentkező (borító: Eperjesi Noémi) antológiának is tekinthetők.

**Cărți de vizită. Autoprotrete literare/Névjegyek. Irodalmi önarcképek, Editura Ardealul, Marosvásárhely, 2021*

Demény Péter

Ünnepipa

A lapélet szép útjának felén
egy nagy világos sétányba beértél,
hol duzzadó ma is a televény,
és fehérebb minden író tenyérnél,
így hát jöhet megint sok lelemény,
1400-ra megint lapot kérnél –
jó kis cipó lesz, szép kultkelevény,
de még mindig innen lesz az elégnél,
a nyomdaillat égő melegén
célodnál ismét jobbra-balra térnél –
a szerkesztőlét tikkasztó delén
magadnak még kis munkát csak lemérnél,
a lapélet szép útjának felén
megint csak munkával, munkával pihennél,
így vagytok a lap s te – te meg én,
s így kezded újra, mielőtt pihegnél.

Kovács András Ferenc

Egy piemonti konflisló sírverse

itt nyugszik
az emberi hangon szóló
xanthosz pégaszosz rocinante
valamint fjodor mihajlovics
agyonhajszolt fuvaros
gebéje
egy piemonti konflislóban
kinek nyakába zokogva borult
midőn megostoroztatott
kocsisok által
a költészet
géniusza
friedrich wilhelm nietzsche
végleg megvilágosultan
torino városában
lángolva
kr. u. az 1889.
esztendőben
szétpukkanó szemekkel
szent fiáker
adj
halhatatlanságot
legalább
a
lovaknak

**A Cărți de vizită. Autoportrete literare. Névjegyek. Irodalmi önarcképek című, frissen megjelent, a Romániai Írószövetség Marosvásárhelyi Fiókja tagjait bemutató kétnyelvű kötetből*

Meglepetésvendégek a gernyeszegi Teleki-kastélyban: Bodor Ádám író és Bodor Anikó képzőművész a VII. Kastélypark Művésztelep zárókiállításának megnyitóján

Helikoni Napok Marosvécsen

Folytatva hosszú ideje meghonosított hagyományát, a Helikon-Kemény János Alapítvány idén is megrendezi a Helikoni Napok néven népszerűvé vált marosvécsi rendezvénysorozatát. Ez alkalommal augusztus 27-28-án zajlanak az események a Kemény-kastélyban. Pénteken, augusztus 27-én 15 órakor kezdődik a rendezvény. A jelenlevőket az alapítvány elnöke, H. Szabó Gyula köszönti, majd a *Kuncz Aladár halálának 90. évfordulóján* című konferencia idézi fel az író életművét, méltatja jelentőségét. Filep Tamás Gusztáv, Juhász Andrea és Sashegyi Gábor lesz az előadó. 18 órától könyvbemutatót tartanak. A Gyallay Domokos: *Erdély komája* címmel megjelent kötet Gaal György ajánlásával kerül közönség elé.

Szombaton, 28-án délelőtt 10 órától a kastély parkjában folytatódik a megemlékezés. H. Szabó Gyula, Ördög Ferenc és Pataki Levente ünnepi beszédei után Boka László értekezik Kuncz Aladár életművéről. A koszorúzást követően emlékkiállítást nyit meg az író, irodalomtörténész. *Az Erdélyi Helikon két évtizede* elnevezésű tárlat a LIMAR6 Kultúraszervező Kft. kiállítása. 11.30 órakor emlékműsor tiszteleg a 130 éve született költő, Olosz Lajos emléke előtt. Dokumentumfilmet is levetítenek róla. A rendezvényt a helikoni írók leszármazottainak 13 órakor kezdődő beszélgetése zárja.

VII. Kastélypark Művésztelep

Inspiráló környezet Gernyeszegen

Interjú Wehner Tibor íróval, Munkácsy-díjas művészettörténésszel

Wehner Tibor művészettörténész és Knyihár Amarilla festőművész a kiállítás megnyitóján

Az alkotótábort létrehozó és működtető Pokorny Attiláék a művészek mellé minden évben meghívnak egy rangos, többnyire magyarországi elméleti szakembert, művészettörténészt is. Ő szokta megnyitni a táborozást záró kiállítást, értékelni a kiállított munkákat. Az idei műkritikus vendég Wehner Tibor **volt. Alapos, mindenik alkotóra külön kitérő méltatása nem csak szakszerűségével nyűgözte le a hallgatóságot, érdekes és ihletett élménybeszámolónak is beillett. Még a vernisszázs előtt kértem tőle interjút, elsőként a helyről, a Teleki-kastélyról kérdezve a magáról szépíróként is hallható meghívottat.**

– Még jártam itt, de a művésztelep újdonság számomra. Nagyon szerencsés választás, hogy egy ilyen történelmi múltú kastély és annak parkja, lényegében egy kertművészeti alkotás, mégis pompás természeti környezet látja vendégül a művészeket. Itt a belső terekben éppen úgy születhetnek és bemutathatók új alkotások, mint a külső, természeti környezetben. Ez, azt hiszem, az alkotókat is inspirálja, akik egyrészt erdélyiek, másrészt Magyarországról vagy távolabbról érkeztek. Úgy tudom, évente általában más művészgárda jön el ide Pokorny Attila hívására.

– Érdekes, hogy miközben a barokk kastély és a szép park több évszázados hangulatot áraszt, többnyire kortárs elkötelezettségű emberek alkotnak itt.

– Ízig-vérig kortárs művészek, a modern művészet elkötelezett alkotói. Eltérő generációkhoz kapcsolódnak, de a fő szólamot a fiatal és a középnemzedék képviselői viszik. Idén hat festő és három szobrász dolgozott Gernyeszegen, és nagyon friss, nagyon eleven, sokrétű és sokszólamú az a műegyüttes, ami megszületett.

– Önt elsősorban szobrászatra szakosodott művészettörténésznek tartják. Ez a művésztelep mit nyújt önnek?

– Tényleg elsősorban a szobrok, a plasztikák érdekelnek, ez a szakterületem, és inkább ezt figyelem, mint a festészetet. Itt nagyon erőteljes a természethez való kapcsolódás, természetművészeti kezdeményezésekkel való párhuzamokat fedezhetünk fel. Mind a három szobrász természetes anyaggal, fával dolgozott, és a műveiket is ebben a természeti környezetben helyezték el domináns módon, megtartva a művi és a természetes alakítás kettősségét, illetve ennek a kettőnek a kapcsolatát, esetenként konfrontációját.

– Konfrontáció figyelhető meg a kastély régi, rossz állapotú szobrai és a land art irányzat jegyében készült művek között is?

– Természetesen két különböző világ ez, egészen más a XX., XXI. század szobrászata, mint a megelőző koroké. Minden ízében, minden összetevőjében, tényezőjében megújult, átalakult a szobrászművészet. Új elemekkel gyarapodott térszemléletben, térfelfogásban, tömegalakításban, anyagmegmunkálásban, technikában, mondandóban, kifejezésben, hatásrendszerben. Teljesen új működezek, műatmoszférák és műlényegek születnek meg, és ezt a Gernyeszegen vendégeskedett szobrászok alkotásai is tökéletesen tükrözik. A szobrászat szót vagy fogalmat én már idézőjelben használom, mert egy annyira újjáformált művészeti ágról van szó, hogy úgy érezzük, teljesen elszakadt a korábbi korok szóban forgó műágazatától.

– A szobrászatnak ez a modern vonulata az erdélyi köztereken nem jelenik meg.

– Nem csak Erdélyben van ez így. Néhány nyugat-európai kezdeményezéstől eltekintve mindenhol így van. Ezek a művek beszorulnak a művésztelepekre, a művészek vagy a gyűjtők privát szféráiba, és még a múzeumokba is ritkán kerülnek be. Ennek sok esetben maguk a művek az okozói, mert már nem kezelhetők úgy, mint a hagyományos műalkotások. Egy ilyen, Madaras Péter által alkotott tájplasztikát például nagyon nehezen tud kezelni egy múzeumi gyűjtemény. Vagy akár egy magángyűjtemény is. A fenntartása, megőrzése, fennmaradása nehéz és bonyolult feladat.

Víztükör… Knyihár Amarilla festménye a kiállításon

– A természetművészeti munkákat, különösen a fából készülteket eleve nehezebb városban elhelyezni, de a hasonló indíttatású modern bronzművek sem kerülnek urbánus környezetbe.

– Nem, mert mindenhol a köztéri alkotások elsődleges funkcióját szolgáltatják ki a szobrászokkal: az emlékőrzést és az emlékműállítást. Az autonóm szobrászatot meglehetősen a perifériára szorítják. Nincs rá megrendelő, nincs rá „igény", mondják, így a csak esztétikai művészettel, esztétikai kérdésfelvetéssel foglalkozó kompozíciók bizony nem kerülnek a közterekre. Pedig szívem szerint inkább csak ilyeneket állítanék a terekre, és elhagynám már az emlékműveket, emlékszobrokat, mert szerintem túl sok van belőlük.

– Ön a magyarországi szobrászat elismert szakértője. Mi a véleménye az erdélyi köztéri szobrászatról?

– Ahogy ismerem, itt is nagyjából a konvenciók, a figurativitás és az objektív ábrázolás rabságába kerültek ezek a kompozíciók. Az egész alakos portrékra, a mellszobrokra gondolok, meg a kicsit didaktikus és heroikus emlékművekre.

– Ön az egyik legtöbbet foglalkoztatott művészettörténész Magyarországon. Nem érezte elveszett időnek, amit itt töltött?

– Semmiképpen! Minden nap, minden óra egy-egy élmény volt. Fantasztikus ez a környezet, önmagában is üdítő és élményszerű. És nagyon jó társaság, nagyon kellemes művészközösség vett körül. Nagy örömmel jöttem ide, és ez az öröm be is igazolódott.

– Valamilyen nagyobb lélegzetű új kiadványon dolgozik-e mostanában?

– Mindig dolgozom. Kedves dolog, hogy millió megbízást kapok, de ez azt is jelenti, hogy egyszerre több mindennel kell foglalkoznom, és fennáll a veszélye, hogy a végén minden össze lesz csapva. Semmire nincs annyi idő, amennyire szükség lenne. Nagyon szeretném, hogy egyszer egy könyvön vagy témán a magam szabta határidők közt dolgozhassam, és az utolsó mozzanatig alaposan utánajárjak mindennek. Ráérősen járhassak körül egy-egy művészeti problémát, ekképpen próbáljam értelmezni, megfejteni a műveket. Sajnos felgyorsult a kor, mindig mindent azonnal kellene küldeni interneten, e-mailen. Nincs mentség, nincs menekvés. A roham pedig nem tesz jót a minőségnek. Furcsának tűnhet, de a pandémia nagy segítségemre volt, mert több mint egy évig nem voltak kiállításmegnyitók, és ezek alól én is egy kicsit felszabadulhattam, fel tudtam lélegezni. Ezt az itt töltött kellemes hetet pedig kikapcsolódásként, feltöltődésként értelmezhetem. *(N.M.K.)*

Pokorny Attila plasztikája

Madaras Péter munkája a kastélyparkban

Támogatók:
RMDSZ
COMMUNITAS ALAPÍTVÁNY
Megvalósult a Magyar Kormány támogatásával
MINISZTERELNÖKSÉG NEMZETPOLITIKAI ÁLLAMTITKÁRSÁG
BETHLEN GÁBOR AP

Két deszkát a feljáráshoz

(Folytatás a 3. oldalról)

Forró fejjel dobbantva „elindítottam” életem első (és utolsó), kedélyesnek szánt kiadványát, a nem túl vonzó című B’*Ábel*t. Naiv módra „komoly humort” szerettem volna propagálni, csakhogy akkor már két vagy három nyersebb modorú bulvárpolitikai vicclap is ott grasszált a prérin, és az én szerény brosúrám (annak ellenére, hogy jeles művész, Molnár Dénes adott hozzá címlapot és rajzokat), az első szám után csöndesen exitált. A kitűnő grafikus működtetett egy Démol Klubot, ennek találkozóin örömmel vettem részt, majd magam is hasonló kezdeményekkel próbálkoztam: létrejött a Flaszter Klub, később pedig a Súrlott Grádics irodalmi kör. Ezek működtetése a napilap munkatársi közössége és a szerkesztő kollégák, írók, költők, az Impress Kiadó támogatása nélkül aligha sikerült volna.

Az újság helyet biztosított kéthetente, havonta vagy kéthavonta egy-egy Flaszter-oldalnak, így aztán számos mókás, tréfás történet jelenhetett meg, jobbára műkedvelő tollforgatók neve alatt. Egyszer még pályázatot is hirdettünk, és a Flaszter-díjakat az egykori Oroszlán vendéglő kocsmává sülylyedő „nagytermében” Makkai János főszerkesztő adta át a nyerteseknek.

Az első Flaszter-találkozót 2000. április 13-án tartottuk, később a Súrlott Grádics irodalmi körre összpontosítottunk: 2005. január 24-én, az RMDSZ Dózsa Görgy u. 9. szám alatti tanácstermében megtarthattuk az első ülést, aztán pedig kedvvel „vándoroltunk”: gyülekezeti termekben, szerkesztőségben találkoztunk, Marosvásárhelyen, Marosszentgyörgyön, Szászrégenben, Dicsőszentmártonban, Erdőszentgyörgyön vagy Nyárádszeredában, mígnem az áldott emlékű Kedei Zoltán festőművész megnyitotta előttünk a középkori vár legfölső emeletén kuksoló kis, padlástéri műtermét, és attól kezdve a Vár-Lak lett állandó kedves tanyánk.

Közben a kör kiadott egy kis antológiát, melynek címét Elekes Ferenc kisregényétől kölcsönöztük (*Az eltérített felvonó, Kriterion, 2011*).

A világhálón egy ideig még talán elérhető lesz a kis maszek honlap, amely az irodalmi körrel kapcsolatos események, találkozások, könyvbemutatók, emlékezések és köszöntések képes-szöveges krónikájaként lehet érdekes; elmenthető és megőrizhető elektronikus könyvtárakban:https://surlottgradics.wordpress.com/

Az *Aranypálca* című könyvben a Népújsághoz küldött gazdag szöveganyagból találunk válogatást. A szerzők némelyike rendszeresen írt, könyvet is megjelentetett, mások alkalomszerűen ragadtak tollat. (Olyan is van, aki nevén kívül semmiféle személyi adattal nem szolgált.)

Az itt olvasható történetek, krokik nagy része megjelent a Népújság Flaszter mellékletében, a *Bogaras emberek* című hétvégi sorozatban, vagy felolvasta szerzője az irodalmi körben.

Kiemelve őket a megsárgult, feledésre kárhoztatott újsághalmazból, derűt hozó szórakozásként kínáljuk a kedves olvasónak.

Kötetünk egyben szerény tisztelgés az időközben eltávozottak emléke előtt.”

*

A MÚZSA más utakon szállt az életembe. Kétéves koromban a szüleim elváltak, azóta apakereső vagyok. Arany János nagy bajusza, egyáltalán minden nagy magyar szakállas-bajszos képe itt van a megőrzőmben, és itt vannak a fiatalok, akikről gyorsan kiszámoltam, hogy ha élne például Csokonai, Petőfi, hát mennyire lehetne ez is, az is: az apám.

Kolumbán Kántor Árpád alkotása, a Múzsában közzétett számos reprodukció készítője, Bálint Zsigmond fotóművész felvétele

Én bizony apámmá fogadtam az egész magyar irodalmat.

Aztán meg a világirodalomnak ama részét, amely eljuthatott hozzám.

A marosvásárhelyi Múzsát közelesen ismertem, mert én bizony sokszorosan is marosvásárhelyi vagyok. Az senkit se zavarjon, hogy nem itt születtem, de volt egy dányáni Bölöni Domokos, a református kollégium diákja, Koós Ferenc írja róla, hogy még Bem apó is megdicsérte Désnél (Bravo Szekler!)... No, hát Dányánból tudtommal azóta sem cseperedett jelesebb férfiú (mint magam, la)...

Minthogy minden kezdő ír, minthogy minden író magyar, olcsó a poén, de minden elérhető erdélyi lapnak postáztam prózát, verset, rajzot, mindenfélét. (Az anyaország sokszorosan vesztegzáros területként sajnos tiltva lévén.)

A vásárhelyi lap akkor még Vörös Zászló névvel jelent meg, érdemi írások azonban a (főleg) 1980 utáni években is szép számmal jelentek meg benne, de igazi arculatát a lap és irodalmi-művészeti melléklete, a szombati Múzsa élete során az 1989-es nagy változás után nyerte el. Nagy Miklós Kund, a márciusi események hatása alatt eltávozott tollforgatók hiányát pótlandó, úgy tudom, Gálfalvi György javaslatára (aki gyakran járt Páll Lajosnál Korondon, onnan az ismeretségünk), megkérdezte: jönnék-e Marosvásárhelyre újságot írni.

A többi gyorsírás: családom beleegyezett, én májustól már az új nevű Népújság alkalmazottjaként dolgoztam, a cég segített lakást keresni, nem hagyhatom ki a Kuti Márta és a Szőcs Katalin (elnézést, ha valaki már nem jut eszembe) segítségét, hogy nemsokára családomat is behozhattam a városba. Feleségem tanítói álláshoz jutott, gyermekeim iskolákhoz.

Hadd jegyezzem meg, hogy ha valamiféle jogos kérdésben illetékes hatósághoz folyamodtunk, elsőre intézték a dolgot, nem kellett vitatkoznom velük. (Körülbelül két-három hónap múltán beállt „a forradalom felfalja fiait” tünetegyüttes, és a szindróma azóta is tart...)

*

Nagy Miklós Kund olyan, mintha a bibliából ismerném. Ott lehetett a világ teremtésekor, tudósítóként.

Nos, én gyakran voltam hallgatója a vásárhelyi tanárképző főiskolának. Kirúgva kétszer, megérdemelte(n/m), ne részletezzük, de Nagy Miklós Kund már akkor is, mielőtt először rúgtak volna ki (joggal), ott járkált Oláh Tibor professzor úr prodékáni irodájában, és rendszerint valamiféle rádiós műsorukat szerkesztették.

(Később ugyanott nyeltem le egy orvosi igazolást, amelyet tintaceruzával (!) hamisítottam meg a Rapid kocsmában, de sajnos észrevették. Azért rúgtak ki csak annyira, amennyire, mert a bűnjel elbabrálódott a beleimben...)

Végül nem is tudom, miként váltunk munkatársakká. Barátokká inkább az olyan helyzetekben, amiket a sport úgy nevez, hogy „rájátszás”; de nekem ma sem ugrik be, hogy NMK (ennemká) miként foglalna állást egyik-másik sarkalatos kérdésben, ha azonnali döntésre késztetné valaki.

A nyugodt erő nem puszta mondás.

Jól teszi, ha nem adja ki magát.

A képzőművészet jeleseként: szerepe, összetartó családba gyűjtő, szerkesztési, gyülekeztetési, kiállításszervezői, értékelő-méltató s értékítélői státusa megkérdőjelezhetetlen.

**

Irodalmi ízléséről könnyebben mondhatnék nehezebbet.

Én őneki inkább valamiféle felhajtója voltam, s talán vagyok. Tanári múltam során számos diák kapott olyasféle feladatot, mint a régmúltban is: írj, gyermekem, verset vagy mesét, vagy amit szeretnél.

Körülbelül száz diák küldött mindenfélét nekem, közülük kevesen lettek írók vagy költők, de csaknem mind rendes, becsületes, tisztességes emberek. (Egyikőjük, Parajdról aláereszkedően Szovátára felvett a százhengerű kocsijára, nem ismertem meg, vén vagyok már, aztán körülbelül a lenti elágazónál megáll, és azt mondja: „Tanár úr, én most magát fel sem kellett volna hogy vegyem. Emlékszik még, mekkora pofot suvasztott a pofámra, mikor magyarórán jól szájon csókoltam Udvari Erzsikét?!... Most azt a pofot én vissza kellene hogy adjam magának...”

Isték, milyen rég pofoztak dagira.

Mondom neki reszketileg:

„S aztán mi lett? El vagytok válva?”

„Egy nagy büdös francot, Tanár úr! Három a gyermek, három az unoka, s jön a dédunoka... Na, innen már másnak integessen. Isten áldja!”

Háát, Secko jedno.

A Múzsát majd méltatják széles mezőjű rálátással bíró tág eszű személyek.

Te azt tetted, amit jónak és alkalmasnak éreztél jó és alkalmas helyzetekben, órákban, pillanatokban.

Én most azt a példát találom, amit egy távoli gazdi bütykölt kedves öregedő kutyusának: hogy feljuthasson hozzá az ágyba, két deszkát kalapált egybe, és azon jöhet fel az agg kutyus, míg meg nem halnak.

Én még ifjú senki voltam, íróilag csalánok közt csotrogányként bandukoltam.

Nagy nehezen feltámadtam, de a pályát meg sem kezdtem, nevet sehogy sem szereztem.

Két deszkát nekem te tettél, halk feljárást teremtettél.

Itt állok, tehetnék másként is; de minek.

Ezerötszáz

(Folytatás a 3. oldalról)

oldalban olvasóink asztalára tenni cikkek, beszámolók, szépprózai és lírai alkotások, kritikák és interjúk formájában, legyen szó képzőművészetről, színházról, irodalomról, zenéről és filmművészetről, de szól ugyanakkor a körülöttünk lévő eseményekről is, hiszen ki ne olvasna szívesen például építészetről, formaművészetről vagy ipartörténetről? A Múzsa kitekintő, amely kulturális szűrőn keresztül szemléli, ragadja meg, majd őrzi meg az utókornak azt, ami a múltban és a jelenben velünk történt és történik. Az egyszerre objektív és szubjektív szerkesztés/újságírás iskolapéldája is lehetne, amelynek a hiteles valóságtartalmon túl a megjelentetendő tartalmak irodalmi, művészeti értékét is fel kell becsülnie, és azok szerint is határoznia arról, hogy mi jelenik meg, és mi nem – valahol félúton a napi, gyakran száraz sajtótermékek és a kulturális folyóiratok szerkesztési módszerei között. Igen, paradoxon, hiszen a két módszer nem is különbözhetne jobban egymástól, de az ezerötszázadik szám jelzi – valahogy mégis sikerült ezt az akadályt megugrani.

Jómagam nem is gondoltam arra, hogy egyszer én is szerkeszteni fogom azt a kulturális mellékletet, amelyben az első írásom 1996 körül megjelent. Akkor még művészetis voltam, és képzőművész, grafikus szerettem volna lenni, vagy nagyjából oda céloztam. Aztán kiderült, hogy szeretek írni, és más irányt vett az életem, de „az elsőt soha nem felejtjük” közhely az irodalomra is érvényes. Mindmáig megvan az a Múzsa-szám, amelyben még kissé más név alatt olvasható az első, nyomtatásban megjelent írásom, amelyről nem is gondoltam, hogy kedvező elbírálásban részesül. Sejtettem, hogy jó, de biztos voltam benne, hogy rossz. Az ív körbeért, és kört rajzolt, az általam szerkesztett számokban most nekem tisztem eldönteni, hogy mi lát nyomtatásban napvilágot. Szerkesztőtársaimmal együtt azon dolgoztunk és dolgozunk, hogy ez a tartalom továbbra is nívós, hiteles, újszerű, avagy régi és valós értékeket felelevenítő, azokat visszatükröző, újdonságértékkel bíró, és legfőképpen igaz legyen.

Irodalomtörténeti forrásanyagok az OSZK-nál

A 19-20. századi magyar irodalom legnagyobb alkotóitól válnak elérhetővé történeti forrásanyagok az Országos Széchényi Könyvtár (OSZK) Kézirattárából az új generációs digitális tartalomszolgáltatás részeként.

Elsőként Babits Mihály és felesége, Török Sophie hagyatékának levélanyaga olvasható a költő halálának nyolcvanadik évfordulója alkalmából. Ezzel párhuzamosan elindul a nemzeti könyvtár kézirattári gyűjtőoldala, a Copia, amely a Babits-projekt első ütemében a 6700 darabos levélhagyaték teljes körű feldolgozására és a közkincskörbe tartozó csaknem 2500 dokumentum online közreadására vállalkozik – közölte az OSZK az MTI-vel.

A gyűjtőoldal a https://copia.oszk.hu/levelek/ címen található.

A távolról elérhető adatbázisban hosszabb távon leveleket, levelezéseket, kora újkori és újkori kötetes kéziratokat, önálló vers-, tanulmány- és regénykéziratokat, valamint analektákat (egyedi, nem levél típusú dokumentumokat) szolgáltatnak. A közlemény kiemelte: Babits Mihály személyi irathagyatéka a 20. századi magyar irodalom legnagyobb kompakt alkotói, irodalomtörténeti forrásanyaga. Nemcsak a költő, esszé- és regényíró műveinek alkotási folyamatáról őriz alapvető kéziratokat, hanem kiemelkedően fontos a Nyugat folyóirat és a Baumgarten Alapítvány története szempontjából is.

Mint felidézték, a Babits-fond létrejötte feleségének, Babits Mihályné Tanner Ilonának, alkotói nevén Török Sophie-nak köszönhető, aki 1921-es házasságkötésüktől fogva gyűjtött mindent, ami férje életét, irodalmi pályáját dokumentálta. Megőrizte a vers-, esszé- és regénykéziratok egy részét, a roppant kiterjedt levelezést, emellett több ezer fényképet készített életükről, barátaikról. 1941 után Török Sophie Babits könyvtárát és kéziratait, valamint személyes tárgyainak egy részét a Baumgarten Alapítvány Sas utcai székházában helyezte el. A front közeledtével az özvegy a kéziratos anyagot elszállíttatta onnan, az részben visszakerült a Jagelló utcai lakásba. Ezt követően részben vagy egészben rövid időre bankszéfben helyezte el, majd átmenetileg Móricz Zsigmondéknál Leányfalun, ahonnan valamennyi anyag az Akadémia pincéjébe került. Végül ezt a dokumentummennyiséget is visszaszállították a Jagelló utcába.

A negyvenes évek közepére Török Sophie egészségi állapota megromlott, ezt követően az örökség méltatlan körülmények között hevert a lakásban. Az erodálódás veszélyének kitett anyag megmentése Keresztury Dezsőnek, az OSZK főosztályvezetőjének köszönhető, aki 1952-ben felajánlotta Török Sophie-nak, hogy hajlandó megvásárolni a nemzeti könyvtár részére a kulturális kormányzat szemében persona non gratának számító Babits hagyatékát. A kéziratok ekkor kerültek a Múzeum körúti épületbe.

A hagyatékot mintegy tíz évig zárt letétként őrizték, a részletes feldolgozás a hatvanas években történt. A levelezés kronologikus rendbe szerkesztett kritikai kiadása 1928-ig jutott el, a későbbi időszakból több Babits-levél jelent meg más szerzőkhöz köthető levélkiadásokban. A fennmaradt Babits-levelek nagyobbik hányada, a Török Sophie-levelek csaknem teljes egésze publikálatlan maradt.

A nemzeti bibliotéka most induló digitális szolgáltatása ennek a filológiai munkának az előrehaladását kívánja megalapozni a levélanyag digitális felvételeinek és a levelekkel kapcsolatos legfontosabb adatoknak a folyamatos megjelenítésével, egyben folyamatosan hozzáférhetővé teszi a kéziratokat. A levélanyag után a fényképeket, valamint a versek kritikai kiadásának alapját képező verskéziratokat kívánják hozzáférhetővé tenni.

MAROS MEGYEI TANÁCS
ELNÖK

2021. augusztus 20-án kelt 306. számú rendelet A Maros Megyei Tanács nyilvános soros ülésének összehívásáról

A Maros Megyei Tanács elnöke,
az utólag módosított és kiegészített, a közigazgatási törvénykönyvre vonatkozó 57/2019. sz. sürgősségi kormányrendelet 178. cikkelyének (1) bekezdése, a 179. cikkely, alátámasztva a 134. cikkely (1) bekezdésének a) pontja, az (5) bekezdés a), a^1) és a^2) pontja, a 135. cikkely és a 196. cikkely (1) bekezdése b) pontjának előírásai alapján

elrendeli:

1. cikkely (1) **Összehívja 2021. augusztus 26-án 13 órára a Maros Megyei Tanács plénumát nyilvános soros ülésre, a Közigazgatási Palota nagy gyűléstermébe.**
(2) **A soros ülés napirendjének tervezete a jelen rendelet szerves részét képező mellékletben található.**
2. cikkely **A megyei tanács ülésének nyilvános jellegét a gyűlés élő közvetítésével biztosítják az intézmény Facebook-oldalán.**
3. cikkely **Jelen rendeletet közzéteszik a helyi sajtóban és a hatóság internetes oldalán, valamint elküldik a megye főjegyzőjének, a megyei tanácsosoknak, a Maros Megyei Tanács szakapparátusának, független igazgatóságainak, szolgálatainak és osztályainak.**

Péter Ferenc
ELNÖK

Ellenjegyzi
Paul Cosma
FŐJEGYZŐ

A Maros Megyei Tanács elnöke 2021. 08. 20-i 306. sz. rendeletének melléklete

A Maros Megyei Tanács 2021. augusztus 26-i soros ülésének

NAPIRENDTERVEZETE

1. Határozattervezet Maros megye 2021. évi általános költségvetésének a kiigazításáról.
Indítványozó: Péter Ferenc, a Maros Megyei Tanács elnöke.

2. Határozattervezet a Marosvásárhelyi Transilvania Repülőtér Önálló Ügyvitelű Vállalatot érintő egyes pénzügyi intézkedésekről.
Indítványozó: Péter Ferenc, a Maros Megyei Tanács elnöke.

3. Határozattervezet a Maros Megyei Tanácsnak alárendelt kulturális intézmények egyes illetékeinek és díjainak a jóváhagyására vonatkozóan.
Indítványozó: Péter Ferenc, a Maros Megyei Tanács elnöke.

4. Határozattervezet a Maros Megyei Tanács július 24-i 100. számú határozata 1. és 2. mellékletének a módosításáról, amely a Maros Megyei Tanács részvételének a jóváhagyására vonatkozik egyes megyei érdekű kulturális és szociális tevékenységek szervezésében, kivitelezésében és finanszírozásában.
Indítványozó: Péter Ferenc, a Maros Megyei Tanács elnöke.

5. Határozattervezet egyes intézkedések meghozataláról a marosvásárhelyi Gheorghe Marinescu utca 50. szám alatti ingatlanra vonatkozóan.
Indítványozó: Péter Ferenc, a Maros Megyei Tanács elnöke.

6. Határozattervezet a dicsőszentmártoni Dr. Gheorghe Marinescu Klinikai Kórház megállapodásáról, amely az ügykezelésében álló Victor Babeş utca 2 sz. alatti ingatlan rendeltetésére vonatkozik.
Indítványozó: Péter Ferenc, a Maros Megyei Tanács elnöke.

7. Határozattervezet a Maros megye köztulajdonához tartozó 162A számú megyei út egy részének ideiglenes átruházásáról, amely Kozmatelke község beépített területén található, Kozmatelkén a 6+085 km-től a 6+235 km-ig, a hozzá tartozó földterülettel együtt, a Maros Megyei Tanács ügykezeléséből a kozmatelki helyi tanács ügykezelésébe.
Indítványozó: Péter Ferenc, a Maros Megyei Tanács elnöke.

8. Határozattervezet a Belügyminisztérium speciális járműveit vezető sofőrök elméleti és gyakorlati képzéséhez szükséges keret biztosításáról.
Indítványozó: Péter Ferenc, a Maros Megyei Tanács elnöke.

9. Határozattervezet a „Sürgősségi beavatkozási központ Marosvásárhelyen, Köteles Sámuel utca 33.szám" elnevezésű projekt műszaki és gazdasági mutatóinak aktualizálásáról.
Indítványozó: Péter Ferenc, a Maros Megyei Tanács elnöke.

10. Határozattervezet a kerelőszentpáli ökológiai hulladéktárolóra vonatkozó egyes intézkedések meghatározásáról.
Indítványozó: Péter Ferenc, a Maros Megyei Tanács elnöke.

11. Határozattervezet a Maros megyei kockázatelemzés és kockázatkezelési terv aktualizálásának jóváhagyásáról;
Indítványozó: Kovács Mihály Levente, a Maros Megyei Tanács alelnöke.

12. Határozattervezet a Maros megyei informális települések lakói életkörülményeinek a javításához szükséges intézkedések végrehajtását koordináló bizottság létrehozásáról, valamint ennek szervezeti és működési szabályzata elfogadásáról.
Indítványozó: Kovács Mihály Levente, a Maros Megyei Tanács alelnöke.

13. Kérdések, interpellációk, válaszok, vélemények.

Péter Ferenc
ELNÖK

Szeptember közepéig lehet jelentkezni az Erdélyi Politikai Iskolába

Az Erdélyi Politikai Iskola képzéssorozat ötödik évfolyama indul októberben, amelyre olyan 18-36 év közötti erdélyi magyar fiatalok jelentkezését várják, akik érdeklődnek a politika iránt, és hosszú távon saját közösségük alakítói, véleményformálói kívánnak lenni. A Mathias Corvinus Collegium (MCC) a Romániai Magyar Demokrata Szövetséggel (RMDSZ) és a Magyar Ifjúsági Értekezlettel (MIÉRT) partnerségben szervezett ingyenes képzésére szeptember 12-ig lehet pályázni.

A hat hónapos, négy hétvégét felölelő személyes alkalmakból, valamint e-learning-tananyagok feldol- gozásából és beadandók készítéséből álló képzés során a résztvevők az elméleti tudásuk bővítése mellett gyakorlati tapasztalatokra is szert tehetnek. Az erdélyi magyar fiatalok számára kivételes lehetőségeket nyújt a kurzus, hiszen kötetlen formában beszélgethetnek magyar és külföldi politikai döntéshozókkal, valamint olyan támogató közösség részévé válnak, ahol a résztvevők a képzés elvégzése után is számíthatnak egymásra.

A magyar és angol nyelven zajló képzés tematikája négy pillérre épül: különböző készségfejlesztő tréningekre; politikai menedzsmentre (pártok működtetése, kommunikációs rendszerek és kampányok, közvélemény-kutatási módszertan, általános menedzsment, közkapcsolati és közösségi gazdálkodási kérdések megvitatása); hazai és külföldi gyakorló politikusokkal, szakértőkkel folytatott háttérbeszélgetésekre, valamint az e-learning alapú oktatásra.

Az Erdélyi Politikai Iskola képzéssorozat vendégelőadói között minden évben elismert hazai és külföldi szakértők, politikusok szerepelnek. Előadást tartott már többek között Novák Katalin, az EMMI család- és ifjúságügyért felelős államtitkára; David Venter, Nelson Mandela volt kommunikációs főtanácsadója; Malcolm Gillies, a London Metropolitan Egyetem egykori rektora; Gulyás Gergely Miniszterelnökséget vezető miniszter; Orbán Balázs miniszterhelyettes, parlamenti államtitkár; dr. Fürjes Balázs, a Miniszterelnökség Budapest és a fővárosi agglomeráció fejlesztéséért felelős államtitkára, Frank Füredi, a University of Kent szociológus professzora, Richard Hamilton, a Department for Business, Energy and Industrial Strategy stratégiai igazgatója.

A program 2021. október közepén Kolozsvárott indul, a bukaresti, sepsiszentgyörgyi és budapesti alkalmak a következő évben folytatódnak, az utolsó képzési hétvégére pedig 2022 májusában kerül sor.

Az érdeklődők 2021. szeptember 12-én éjfélig adhatják le jelentkezhetnek. Az Erdélyi Politikai Iskoláról és a jelentkezés feltételeiről bővebb információ a képzés honlapján olvasható.

A programot a Pro Iuventute Egyesület támogatja.

http://www.mcc.hu

Mathias Corvinus Collegium Egyesület | Kolozsvár, Magyar (21 Decembrie 1989) utca, 60. szám

mcc-kolozsvar.ro

MINDENFÉLE

VÁLLALOK ácsmunkát, bádogosmunkát, tetőfedést Lindab lemezzel, cseréppel, csatornaszerelést, lefolyó, hófogó készítését, sürgős javítást, szigetelést, kerítésfestést, építést, tetőfestést stb. Tel. 0759-570-885. (12828)

TETŐFEDŐ KFT. vállal bármilyen ács-, bádogosmunkát, festést, meszelést, tetőkészítést cserépből, lemezből, szigetelést tömbházaknál. Tel. 0742-734-062, Krisztián. (12799-I)

VÁLLALUNK tetőkészítést fémcserépből és cserépből, bármilyen ácsmunkát, csatornák, lefolyók javítását, készítését, bármilyen tetőjavítást és tetőfestést, tetőszigetelést, faházak és manzárd készítését fából, vakolást. Saját anyaggal vagy a kliens anyagával is dolgozunk. Tel. 0757-728-705. (12757)

CÉG vállal garanciával háztetőkészítést cserépből vagy Lindab lemezből, bármilyen tetőjavítást stb. Tel. 0756-825-935, Csaba. (12791-I)

VÁLLALOK építkezési munkát, kerítés- és tetőkészítést stb. Tel. 0759-552-041. (12854)

ELHALÁLOZÁS

Szomorú szívvel tudatjuk, hogy a szeretett édesanya, nagymama, anyós,

JAKÓ IRMA
született Somogyi

folyó hó 19-én 83 évesen elhunyt. Temetése 2021. augusztus 23-án 13 órakor lesz a református temetőben. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!

Gyászoló családja. (-I)

RÉSZVÉTNYILVÁNÍTÁS

Őszinte részvétünket fejezzük ki a gyászoló családnak JAKÓ IRMA elhunyta miatt. A Színház tér 5. sz. alatti tömbház lakóközössége. (12864)

Őszinte részvétünket és együttérzésünket fejezzük ki a Jakó családnak a szeretett édesanya, JAKÓ IRMA elvesztése miatt érzett fájdalmukban. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!
A Virginás család. (v.-I)

Szolgáltatás – Üzleti ajánlat

A PAVING SOLUTIONS bővíti csapatát, ÉPÍTKEZÉSBEN JÁRTAS SZAKEMBERT és SEGÉDMUNKÁST alkalmazunk. A megfelelő munkatárs versenyképes bérezésre, jó munkakörülményekre számíthat. Részletek a 0747-888-559-es telefonszámon. (65865-I)

ALKALMAZUNK három FÉRFI MUNKAERŐT TEJFELDOLGOZÓ ÜZEMBE – Indlacto Mureş Kft. – napi 8 órai munkaprogrammal. Érdeklődni lehet a Prut utca 10. szám alatt, a cég székhelyén vagy a 0773-316-377-es telefonszámon, 8-16 óra között. (65857)

IDŐSEK GONDOZÁSÁRA keresünk megfelelő képesítéssel rendelkező személyeket azonnali alkalmazással. Várjuk a jelentkezőket a 0265/213-721-es telefonszámon hétfőtől péntekig 9-14 óra között. (22757)

Hirdetőink figyelmébe!

Felhívjuk hirdetőink figyelmét, hogy hirdetéseket feladhatnak a *szerkesztőségben*, valamint a nepujsag.ro weboldalon levő online felületen is, vagy beküldhetik e-mailen a reklam@e-nepujsag.ro címre.

Érdeklődni a 0265/268-854-es vagy 0742-828-647-es telefonszámon, 9–14 óra között.

Hirdessen Maros megye legolvasottabb napilapjában!

NÉPÚJSÁG

Kényelmesen megteheti online is.

Spălătorie și detailing auto

Beltrand

autómosó és -kozmetika

- külső-belső tisztítás
- kárpittisztítás, polírozás, viaszozás
- szőnyegmosás

Marosvásárhely
Predeal u. 97 sz.

Telefon: 0265/223-902
0740-393-060

r·a·d·i·o GaGa

www.radiogaga.ro

therezia®

KOBAK KÖNYVESBOLT

Marosvásárhely, Győzelem tér 18. szám,

www.bookyard.ro

FONTOS TELEFONSZÁMOK

- Romtelecom-tudakozó
  - információ - 118-932
  - általános - 118-800
- Központosított ügyelet (Rendőrség, Tűzoltóság, SMURD, Csendőrség, Mentőállomás): 112
- Rendőrség - 0265/202-305
- SMURD (betegekkel kapcsolatos információk) - 0265/210-110
- Sürgősségi szolgálat:
  - gyermekeknek - 0265/210-177

Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal - 0265/268-330

GYULAFEHÉRVÁRI CARITAS, otthongondozó szolgálat, 8–16 óra között: 0736-883-110

- Optika-Optofarm - 0265/212-304
  - 0265/312 436
  - 0265/250-120
  - 0265/263 351
- Optolens szemsebészet - 0265/263-351
- Marmed - 0265/250-344
  - járóbeteg-rendelő: - 0756-468-658
  - 0729-024-380
  - Labor - 0751-114-307

e-mail: marmed@marmed.ro, www.marmed.ro

- Dora Optics - 0733-553-976
- Dora Medicals - 0265/212-971
- Radiológia, echográfia Dr. Jeremiás István - 0265/222- 446
- Emma vendéglő, hidegtálak készítése - 0740-083-077
  - 0365/404-664
- Prefektúra - 0265/266-801
- RDS–RCS - 0365/400-401
  - 0365/400-404
- Áramszolgáltató vállalat - 0800-801-929
  - vidék - 0265/929
- Delgaz Grid - 0265/200-928
  - 0800/800 928
- Aquaserv:
  - hideg víz-csatorna - 0265/215-702
  - közönségszolgálat - 0265/208-888
  - központ - 0265/208-800
  - 08008 208-888
- Fogyasztóvédelmi hivatal - 0265/254-625
- Vasútállomás - 0265/236-284
- Vili Kft.: temetkezés, segélyintézés (0-24 óra), professzionális balzsamozás

Nemzetközi halottszállítás - 0265/215-119
- 0744-282-710

- Alkony Kft. temetkezés (24 ó.) - 0265/263-865

koporsók, kellékek, - 0745-606-215
koszorúk - 0745-606-269
és halottszállítás - 0758-047-604

- Maros megyei RMDSZ - 0265/264-442
  - 0265/262-907

Méltányos reklámdíj fejében állandó szereplője lehet a FONTOS TELEFONSZÁMOK rovatnak. Várjuk jelentkezését a 0265/268 854-es telefonon.